

DOLENJSKI LIST

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OKRAJNA

O MESTO

LASTNIK IN IZDAJATELJ: Okrajni odbor SZDL Novo mesto — Izdaja vsak četrtek — Posamezna številka 10 din — LETNA NAROČNINA 480 din. polletna 240 din, četrtletna 120 din; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo 300 din oziroma 3 amer. dolarje — TEK. RACUN pri Mestni hranilnici — Komunalni banki v Novem mestu štev. 606-70/3-24

Stev. 33 (444)

LETO IX.

NOVO MESTO, 25. septembra 1958

STUDIJSKA KNJIŽEVICA
MIRANA JARCA
NOVO MESTO

UREUJE uredniški odbor — Odgovorni urednik Tone Gošnik — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 30 — Poštni predel Novo mesto 33 — TELEFON ureduštvo in uprave št. 127 — Nenaročenih rokopisov ne vraćamo — TISKA Casopisno podjetje »Slovenski poročevalci« v Ljubljani

S 1. SEJE OBEH ZBOROV NOVEGA OKRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA NOVO MESTO

Prvo delo novega OLO

Člani obeh zborov novega okrajnega ljudskega odbora so izvolili za predsednika OLO znova Franca Pirkoviča, za podpredsednika pa Niko Belopavlovič in Viktorja Zupančiča — Izvoljene so nove stane odborniške komisije, imenovani člani 16 svetov in razne komisije OLO

Najstarejša odbornika novo izvoljenega okrajnega zabora in zborov proizvajalcev, tovarisa Franc Jara iz Žužemberka in Ivan Pirnat iz Novega mesta, sta v četrtek, 18. septembra, začela prvi seji obeh zborov v novomeškem Domu ljudske prosvete. Pozdravila sta navzoče zvezne in republike ljudske poslanice, nove odbornike in predstavnike ustanov ter uradov, ki so se prav tako udeležili seje. Poročevalca Stane Nunčiča (Viček-Mrško) in Ježa Knež (Senovo) sta zatem prebrala počeli okrajne volilne komisije, da so volitve 8. avgusta potekle v redu in da je izvoljenih v novi okrajni zbor 60 odbornikov, v zbor proizvajalcev pa 50 odbornikov.

Novali izvoljeni odborniki so nato zaprisegli, nakar sta zborova svednica OLO pa prav tako znova Niko Belopavlovič in Viktorja Zupančiča. Predlog je bil pozdravljen s ploskanjem. pri

Franc Pirkovič, predsednik OLO

Viktor Zupančič, podpredsednik OLO

volitvah pa so vsi odborniki glasovali za predlagane tovarisse, ki so nato vodili sejo do konca. Za zaupanje se je zavhalil tovaris Pirkovič in hkrati objubil, da bodo vsi trije delali za napredok in razvoj novomeškega okraja z vsemi svojimi močmi, tako da se bomo uvrstili med razvitejše in naprednejše okraje naše socialistične domovine.

Sejo so nadaljevali z izvolitvijo skupnih komisij obeh zborov.

Odbornik so brez razprav-

in razumlju. V obnovljeni vasi je bila v nedeljo velika proslava ob 17-letnici ustanovitve Kamniškega bataljona, katere se je razen mnogice nekdanih partizanov in delovnih ljudi iz vseh krajev bližnje in daljne okolice udeležili tudi podpredsednik zveznega izvršnega sveta Edward Kardelj in nekdani prvi komendant slovenskih partizanov Franc Leskošek-Luka. Prvi komendant Kamniškega bataljona dr. Marijan Dermastia je raportiral tov. Luki, ki je po pregledu zbranih vrst preživelih borcev govoril o NOB in slavnih preteklosti naše borbe za svobodo. Poldobno je opisal rast in dejavnost Partije v teh krajih pred vojno in med njo, nato pa govoril o naši nadaljnji poti v izgradnji socializma, na kateri vztrajamo navliz vsem napadom in klevetam. Naša družbenost Partije je interesu naših ljudi in zato s poti, po kateri gremo, ne odstopimo. Ta pot je

dala našemu ljudstvu pravice, kakršnih nismo še nikoli imeli. Od ljudstva je zdaj odvisno, da dobro gospodari in čim hitreje napreduje.

Ob tej priložnosti so odkrili spomenik padlim borcem Kamniškega bataljona, na vrhu nad Rašico pa razgledni stolp s spominsko ploščo.

Zgleda pa n. pr. niso dali v nedeljo tudi odborniki KZ

In Kostanjevici na Krki se odvija spored III. DOLENJSKEGA KULTURNEGA FESTIVALA tened za tednom po vnaprej dolochenemu redu. Kako so sprejeli domačini in številni gostje v nedeljo popoldne pevec ljubljanske Operе in njihovega SEVILJSKEGA BRIVCA, lahko preberete danes na 4. strani naše številke. Nocoj bo v Kostanjevici literarni večer vodilnih slovenskih književnikov, v soboto bodo igrali domači igralci »MLADOST PRED SODIŠČEM«, v nedeljo večer pa bo Kostanjevica spet pozdravila v svoji sredi drage goste: Slovensko ljudsko gledališče iz Celja, ki bo uporabilo tokrat Držiščev premjer: »DUNDO MAROJE«.

Ne zamudite prireditve v tem tednu! Kostanjevica vas vabi...

Na sliki: Vlado Lamut: KRKA OB KOSTANJEVICI (tuš, avgust 1958)

Trgatjev v metliški občini

Da bo pridelek vina res kvilitet, je svet za kmetijstvo pri OBL Metlika odredil, da vinogradniki NE SMEJO TRGATI FRED 10. OKTOBROM. Ce bo deževje ali sicer slabo vreme, bo svet za kmetijstvo z novo odredbo dočeljil dan trgatve, pred 10. oktobrom.

Za izvajanje te odredbe so dolžni skrbeti organi občinskega ljudskega odbora in ljudske milice. Prekriki bodo kaznovani z denarno kaznijo do 20.000 din.

V. novomeška brigada — četrtoč udarna

Glavni štab MDB je proglašil udarne brigade za prvih 10 dni v septembra. Med njimi je tudi V. novomeška MDB »Illijski Bavorinec«, ki dela v Koreniki in je zdaj postala četrtoč udarna. Naše topice čestitke!

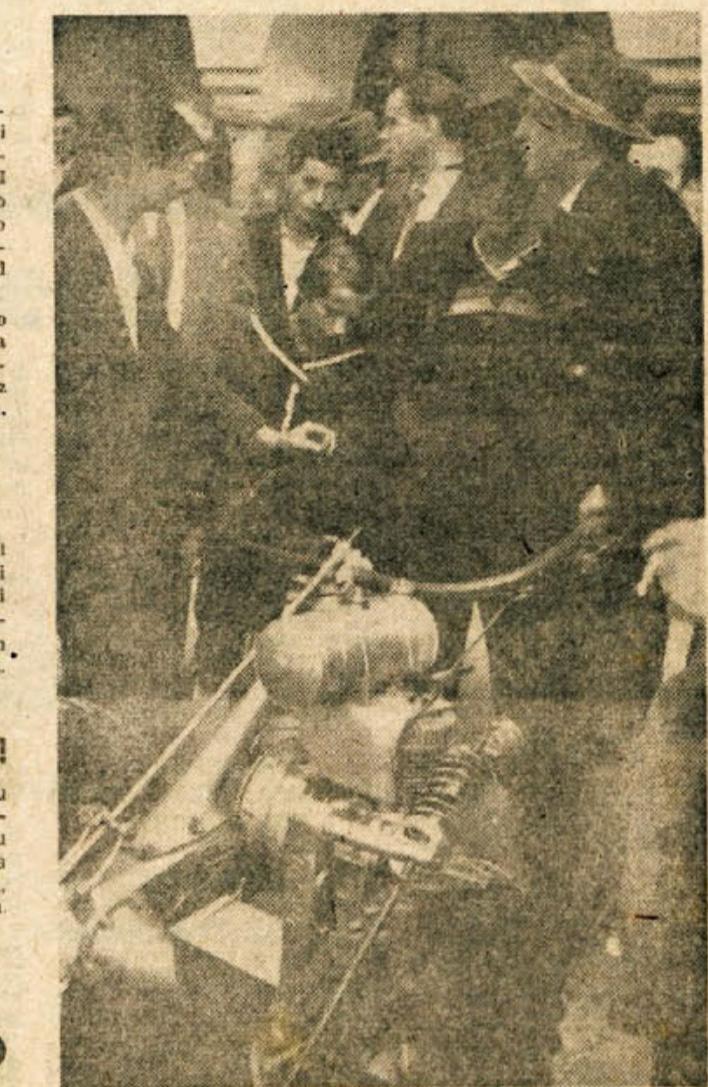
Dobličuni — spet zgled!

Vaščani Dobliči pri Crnomlju bodo letos posejali 800 kg pšenice sorte salto. V Crnomlju pravijo, da si jih lahko vsa Bela krajina jemite za zgled, saj so napredni v vseh ozirih.

Čemu imamo zbole proizvajalcev?

Kopica navodil, nalog in najnajpotrebnih nasvetov je bila presekle tedne in mesece sporečena zadružnim vodstvom, oblastnim organom in političnim organizacijam v zvezi z Jesensko setrino, postopnim sodelovanjem, načinom odkupovanjem kmetijskih pridelkov in pod. Kaže, da marsikje ljudje v občinskih vodstvih menijo, da vejta vse to samo za upravne odbore zadruge. Kako naj si sicer razlagamo, da se občinski zbori proizvajalcev skoraj nikjer v temno in prizadevnostjo ne zanimajo za ta nadvise važna vprašanja? V Crnomlju je šest odbornikov OBL, ki ne marajo o pogodbem sodelovanja s KZ nihče slišati, čeprav so po poklicu kmetijstvo! V vseh 4 oblikah kooperacije sodeluje zadružno le odbornik Jože Zvab, predsednik KZ; trije odborniki sodelujejo v le eni obliki in eden v dveh oblikah kooperacije. So mar očitki, da »riba pri glavi smrdi«, v tem primeru krivični?

Pred dnevi je kmet, predstavnik kmetijske skupine v zboru proizvajalcev, izjavil uslužbenec KZ Skocjan, ko sta razpravljali o pogodbem sodelovanju in uvažjanju italijskih sort pšenice, takole: »Men rdeča usinka zadost pšenice! Donosnejših vrst pšenice ta »ljudiški odborniki« ne potrebujte! In se pravimo, da smo tudi v našem okraju precej delali za razvoj organizirane kmetijske proizvodnje. Zdaj, na polletnih občinskih zborih, se je treba dodata pomeniti, kje so

Kako gre vendar ta reč s stroji in mehanizacijo? Spraševanja za obdelovalne stroje je edaj več. To se je videlo tudi pred zadnjim nedeljnim dopoldne v Novem mestu, ko je AGROTEHNIKA razstavila moderne traktorce s priključki in se je ljudje zanimali za prednosti strojnega obdelovanja zemlje. Broz »železnega pomočnika« v sodobnem kmetijstvu ni uspeha in ne haska

Za boljši obračun

Pred nami je že 47 polletnih občinskih zborov kmetijskih zadrug, ki naj jih zadruge, oblastni organi in politične organizacije pripravijo temeljitev in bolje kot prvih 12 zborov — Jesenska setev in dobro organiziran odkup kmetijskih pridelkov: še vedno glavni nalogi

Ni treba ponavljati dobro znanih nalog, ki so zdaj pred nami: jesenska setev in načrt odkup kmetijskih pridelkov nam nalačata nemalo odgovornosti in resnega, dobrega dela, da bomo izvršili dolžnosti, ki jih imamo sami do sebe, do okraja, republike in zveznega načrta o napredku kmetijstva.

Ne bi jih bilo treba ponavljati, teh nalog, pa jih moramo. Polletni občini zadrug — doslej smo jih imeli v okraju — niso odraz pravega razumevanja za uresničitev teh nalog! Premalo: jesen so jih poudarili, prizliko so bili pripravljeni in vse kaže, da so skrbti okrog teh zborov spet samo na ramah upravnih odborov KZ in njihovih uslužencev. Zadnje leto sem smo tudi v našem okraju precej delali za razvoj organizirane kmetijske proizvodnje. Zdaj, na polletnih občinskih zborih, se je

bile pri tem delu ugotovljene slabosti. Tam, kjer smo dosegli uspehe so ti spet vzpodbuda za napred.

Težišče občinskih zborov naj bo v razpravah okrog jesenske seteve, ki je tako rekoč že tu, tik pred nami. Odgovornost za neno uresničitev je bila postavljena pred vse oblastne in politične organe. Strokovnjaki v okraju jo podpirajo, da tudi se posebej s tem, da so po sklepku Društva kmetijskih inženirjev in tehnikov vsi na terenu in pomagajo zadrugam in kmetom v navodilih glede oranja zemlje, umejnih gojil in ostalih ukrepov. Dobro organiziran odkup kmetijskih pridelkov je druga naloga, ki nas zdaj vse — pridelovale kot potrošnike — najbolj skrbi. Za dobre občine zadrug mora biti v prihodnjih tednih vloženega precej več truda predvsem v pripreme za zbrane. To velja tako za upravne odbore KZ kot za politične organe in občinske odbore.

Izmed 12 zborov jih je bilo le nekaj dobro obiskanih, kjer smo lahko ugotovili do 40-odstotno udeležbo članov. Bili pa su tudi primerci, ki je prislo na zbrane le po 20 ali 30 ljudi. Da tu niso imeli zborov, je razumljivo, saj bi bilo prilo vsem predpisom. Na polletnem občinskem zboru zadruge mora biti vsaj polovica njenega članstva. Odločati in sklepati je treba o važnih vprašanjih, o spremembah pravil zadruge, o pripravah za voleitive zadržnih svetov in pomeniti se

je treba, kdo naj pride v zadržni svet.

Na volitve teh svetov moramo pripravljenci. Izbrati moramo najboljše kandidate; med njimi naj bodo napredni kmetovaci, ki hčajo sodelovati z zadrugo, vmes naj bo mladina, ki se uveljavlja v našem delu, in nikar ne pozabimo tudi na žene — zadržnice!

Se 47 občinskih zborov je pred nami. Zato je prav, da se občinski politični in oblastni organi skupaj z zadrugami temeljito pripravijo na bolje politične obratune našega gospodarjenja v zadrugah in napredka v kmetijstvu. Predvsem pa naj zagotovimo udeležbo, da bo pogovor temeljito v ploden.

SKOLJIVA BREZBRIZNOST

So primeri, ko ob polletnih občinskih zborih ugotavljamo nekaj predcepljenje brezbriznost. Članav zadrug za delo svoje gospodarske organizacije. Kot da vsa ta vprašanja kmeta ne bi bili zanimala in da le faka, kje bi kaj dobil. Toda, tudi kmetje bodo moralni spregledati: naloge za nadaljnji razvoj kmetijstva lahko rešujemo le s temsnim sodelovanjem.

Izbrati moramo najboljše kandidate; med njimi naj bodo napredni kmetovaci, ki hčajo sodelovati z zadrugo, vmes naj bo mladina, ki se uveljavlja v našem delu, in nikar ne pozabimo tudi na žene — zadržnice!

Se 47 občinskih zborov je pred nami. Zato je prav, da se občinski politični in oblastni organi skupaj z zadrugami temeljito pripravijo na bolje politične obratune našega gospodarjenja v zadrugah in napredka v kmetijstvu. Predvsem pa naj zagotovimo udeležbo, da bo pogovor temeljito v ploden.

Razstava amaterskev

V nedeljo, 21. septembra, je bila v prostorijah Domu JLA v Novem mestu odprtta razstava klubov amaterskih slikarjev, kiparjev in grafikov KLAS iz Ljubljane. Razstavljali bodo do 23. septembra, razstava pa je odprtva vsak dan od 14.—21. ura.

V nedeljo, 21. septembra, je bila v prostorijah Domu JLA v Novem mestu odprtta razstava klubov amaterskih slikarjev, kiparjev in grafikov KLAS iz Ljubljane. Razstavljali bodo do 23. septembra, razstava pa je odprtva vsak dan od 14.—21. ura.

Izredna požrtvovalnost brigadirjev tudi v Srbiji

Glavni štab MDB na izgradnji odseka avto ceste »Bratstvo in enotnost« Paracan-Nis je proglašil 18 brigad za udarne. Posebej je povabil vse brigade v naselje Bujmir, ki so v zadnjih nekaj dneh noč in dan gradile podporni zid, da bi preprečili izliv Južne Morave na traso avtomobilске ceste.

V. M.

KDO IMA PRAV?

Iz vinogradov so začeli tudi portokali, okusne portugalke. Ce je odlična, ji pravijo ponekod tudi »portugizis«. Kdo je ne bi pokusil kozarček ali dva!

Spremjam pa jo vpitje. Kmetje trdijo, da je prepocen. Po uredbi je lahko plácjanje podjetja po 6 din za alkoholno alkoholno in vse do poslovne zveze s sice predpisane. Potem je prešlo v žentjerjevo po 20 dinovem literu. Biter! V novomeškem Biterju so ju pretekel teden prodajali po 150 din liter, vendar je v ponedeljek niso več

imeli. Zasebni gostilnica v Novem mestu je točil prvo vnaprej dočlenjeno portugalko 22. septembra po 180 dinarjev, gostilnica Lampret po 160 din, v »Metropolu« pa je niso točili, češ da se niso sprevali. O ceni 200 din za liter portugalko smo te dni slišali na račun gostincev.

Kdo ima torej prav? Razlika med nakupno in prodajno ceno je v preteklosti primeru prehrana, previsoka in — tako se človeku zdi — tudi nepoštena. Pribitki na prodajno ceno pri proizvajalcu 100 ali celo več dinarjev — to ni v redu.

VРЕМЕ

ZA CAS OD 25. IX. DO 5. X.

V drugi polovici tekotega tedna bodo preše čez Slovenijo močne padavine z ohladitvijo (slog do višine 1500 metrov), nato vedeli zaporedno lepo vremeno in postopno topleje.

V začetku oktobra nekaj dni nestalno in bladljaje vreme, a le malo padavina, ki bodo v glavnem le krajevnega značaja. Pozneje spet daljše razdobje lepega vremena.

ODDIH V BAKRU

Sest starih belokranjskih partizanskih borcev: Rudi Rajmer-Cure, Ivan Gustin-Jurček, Jože Plesec-Poloznjak, Danielj Peždir-Jandre, Franc Kočvar-Bojanček in Pepo Bostač, ki so bili na okrevanju v domu Zvezre borcev okraja Novo mesto v Bakru, se zahvaljujejo občinskemu odboru ZB Metlika, ki jih je poslal na potrebitno zdravljenje; upravi doma Zvezre borcev okraja Novo mesto v Bakru in v okraju doma odboru ZB Novo mesto, ki jih je sprejel v svoj počitniški dom.

Pozdrav iz Karlovca

Dolenjski fantje, ki služijo vojaški rok v Karlovcu, nam pišejo:

»Radi beremo naš domači časnik in želimo prek njega poslati

lepe pozdrave svojim starjem in sorodnikom, domači mladini, bralcem Dolenjskega lista in vsem graditeljem avto ceste. Lojze Glušič, Marin Urana in Stanko Ajdišek.

SEVILJSKI BRIVEC

Kolektiv Šibljanske opere je dal v nedeljo v Kostanjevici poznano v priljubljeno opero »Seviljski brivec«. Gostovanje je pri-

Prvakinja beografske opere Valerija Heybalova je pela Dujilo v »ERU Z ONEGA SVETA« na III. Dolenjskem kulturnem festivalu

ŽENA IN DOM ★ SODOBNO GOSPODINJSTVO ★ ŽENA IN DOM ★ SODOBNO GOSPODINJSTVO

Nakupujmo preudarno!

Večini gospodinji so nakupi nujno breme, ki jih poskušajo opraviti čim hitrej. Redkejše so, ki jih nakupovanje veseli, zelo redke pa, ki pri nakupovanju res uživajo. In prav od slednjih se lahko kaj naučimo;

Gospodinji, ki rada nakupuje, bo gotovo tudi dobro kupila. Ne bo se zadovoljila s tem, kar ji ponudijo v prvi trgovini ali na prvi stojnici, temveč se bo sem vrnila še, če bo videl, da je tu najboljše, nalepše in sorazmerno najcenejše blago. Vnaprej bo tudi točno vedenja, kaj hoče in kaj mora kupiti. Zato se ji ne bo zgodilo, da bi doma obžalovala nakup ali spoznala, da je nakupila nekaj, kar ji ni najbolj potrebno. Veden bo tudi vnaprej vedenja, koliko smo izdati in kaj mora nakupiti za določen znesek. Njen proračun bo uravnotezen in uredila bo tako, da ji ne bo zmanjkovalo denarja za kakšno nujno potrebno stvar.

Ko kupuje preudarna gospodinja sinu obleko, bo upoštevala, da sin čez dve, tri leta obleki odraste. Ne bo torej kupila najdražje, vendar pa še dovolj močno blago, ki bo doslužilo nekako takrat, ko bo sinu obleki premajhna. Za dražje blago

se bo odločila le, če je mati dveh sinov in ve, da bo mati čez nekaj let pododelovala tudi to obleko; računa bo torej, da si prihrani drugi izdatek za krojača. Drugate bo z nakupom moške obleke. »Nimanj dovoljni denarja, da bi kupovala poceni blago!« bo veden po katerem se bo ravnila, ko bo z mozem izbrala blago za njega. Ve, da bo bolje nosil obleko iz dobrega blaga, da ji bo prihranjeno postodo lkanje, da ne bo izgubila barve ter ji dež in sonce ne bo stala zlahka škodovala. Za obliko, ki je pri delu izpostavljena raznim poškodbam, bo izbrala izrazitega kroja po zadnji modi, ker ve, da bi čez leto bila v isti obleki nemoderno oblačena.

In kako bo nakupovala blago za svoje obleke? Ce lma rada mnogo spremem, si bo nakupila cenejše blago za bluze in krila, ki jih bo večkrat menjala in tvorila z njimi razne kombinacije. Tudi njeni letne obleki bodo iz enostavnih blagov in prikupnih krojev, le obleke za svečane prilike bodo iz dragocenega blaga in izkušenega kroja. Pri tem pa je bo izbrala izrazitega kroja po zadnji modi, ker ve, da bi čez leto bila v isti obleki nemoderno oblačena.

PRAKTIČNA OTROŠKA POSTELJICA

V njej lahko otrok spi, ima prostor za otroško potreboščino: plenice, strajke, jopice, stekleničko, umivalno gobo itd. Kadar otroka previjamo, potegnemo rolo čez del posteljice in doblimo primereno visoko povijalno mizo, ki ima še to prednost, da so vse potrebščine za previjanje v neposredni bližini.

Po razstavi mladih graditeljev

Marsikaj lepega, pomembnega smo videli in slišali na nedavnem festivalu mladih graditeljev avto ceste »Bratstva enotnosti« v Nevem mestu. Bila je velika kulturna in športna manifestacija jugoslovanskih mladićev. In čeprav je festival poteklo že nekaj časa, je nemara vendarle prav, da omenimo na kratko še eno, morda manj vidno in vpadijivo plat festivala, lepo kulturno manifestacijo — likovno razstavo mladih graditeljev. Mladi slikarji so bili predvsem iz študentskih in srednješolskih brigad, julijске in avgustovske izmene.

Marsikater je takoj po prihodu na traso zatrl slikati in risati. Delo delo teh mladih slikarjev bilo uspešno in kvalitetno. V Gornji Štabi prisrker dovolj risalnega pribora za vse mladince, ki so pokazali likovno nadarjenje.

Glavni štab je v okviru festivala organiziral kolektivno razstavo, na kateri je sodelovalo osmema najboljšim umetnikov-brigadirjem. Videli smo slike in risbe, izdelane v tušu, grafitu, akvarelju, temperi in pasteli. Mnoga razstavljenega dela so po svojih slikarskih in delavnih kvalitetah presegla ne samo amaterski, tem nekateri skoli, maverč so presegla tudi okvir povprečnosti. Vsa razstava je naredila na gledalec močan vtip po svoji svecini in raznovrstni tematiki. Urejeni je bila izredno okusno in preprosto.

Naj omenimo nekaj imen: ki so vzbudile posebno pozornost.

Peter Jakelić iz Splitiske brigade je bil vsekakor najbolj zanimiv na tej razstavi in tudi v dobrini meri originalen, njegove studije, akti, sklice iz naselja in v dela na trasi so bile delezne posebne pozornosti. Zanesljiv je v izbi in kompoziciji barv, kaže pa resno slikarsko prizadevnost in nadarjenost.

Ivo Perišić iz Zagrebske brigade sta bila razstavljalna potreba. Perišić je dober grafik, njegovi trije portreti, če-

tični, imajo svojo dušo in svoj karakter.

Dalmatinec Ante Bojčić in Ivica Glavetić sta v marsičem podobno v svojih slikarskih poskusih. Obdružljive temperament dalmatinškega juga, ki ga bogato izražata s svojimi živimi, ogrevitimi barvami.

Imet Ramšak iz Sarajevske brigade je izrazil akvarelist s svetimi toni. Nezanesljiv je še v izbi in kompoziciji barv, kaže pa resno slikarsko prizadevnost in nadarjenost.

Ivo Perišić iz Tonči Petrović iz Zagrebske brigade sta bila razstavljalna potreba. Perišić je dober grafik, njegovi trije portreti, če-

prav bolj slučajni kot doživljeni, so psihološko in grafično lepi, mehki. V ženskem portretu se je predstavil kot čisti lirik, z vso svojo mladostno preprosto, občutjem in iskrinstonjo. Petrović je razstavil solidno studio glave, kaže veliko sposobnosti in slikarske intelekt.

Bone Bonevski iz Skopske brigade je pokazal nekaj akvarelov. Sprešeno obvlada čopič in barvene, njegove poteze so polne zamaha. Njegove stvari so spadale med boljše na tej izložbi.

Nasteli smo nekaj imen, pa tudi za ostale razstavljavce lahko rečemo, da so pokazali pravmesno resno slikarsko prizadevnost in nadarjenost. Upoštevati moreno tudi, da so vsa dela na razstavi nastala v kratkem času, v prestrelkih med delom na trasi in drugimi dolžnostmi v brigadi.

Skratka: uspeh te razstave je bil prav lep. Ni bila le odraz likovne ustvarjalnosti mladih graditeljev avto ceste, temveč naša je pravljica, da vse vse načine razvojnega in vsestranskega kulturnoumetniškega udejstvovanja mladine na delovni akciji. Marko Filipović

• JOKA • iz beografske studentske brigade

Brežiške šole na pragu novega šolskega leta

Ce velja ljudski pregor: Dober začetek, dober učenec, smemo pričakovati, da bodo lesnički v brežiški občini uspeli pri svojem pedagoškem delu. Res so se mnogi pedagoški delavci v občini v počitničnih časih zaskrbljeno spravljali, kako bo mogoče na naših solah uresničiti šolsko reformo. Tudi mi potrebno tajiti, da so bili starši nekaterih dijakov zaskrbljeni, kaj bo prineslo reformirano šolstvo in kam naj dejad sedaj solat svoje otroke — v Brežicah ne bo več gimnazije.

Danes, ko so dijaki preživeli s svojimi vzgojitelji že 14 prijetnih dni v šolskih kloplach, je konec zaskrbljenosti pri šolnikih in pri starših. Občinski prosvetni organi in vodstvo posameznih šol so pravočasno ukrenili vse potrebno, da je bil letos začetek pouka na naših solah celo bolje pripravljen kakor prejšnja leta. Na splošno je na solah v občini ob začetku šolskega leta bilo nujno potrebno stevilo učnih moči, nekoliko pa jih bo na nekaterih solah primanjkovalo sedaj, ko bodo nekateri majši učitelji odšli na odslužitev kadrovskega roka. V občini so tudi dokaj srečno rešili povsod za prostevne delavce take težko rešljivo vprašanje stanovanj. Na že postavljenih temeljih ob gimnazijskem poslopju v Brežicah so začeli zidati in smemo pričakovati, da bodo v bližnji bodočnosti dogradili nekaj stanovanj za prosvetitarje iz Brežic.

Brežičah, kjer bi bilo z ozirom na število všolanih otrok nujno potrebno še eno šolsko poslopje. Zato so zaradi pomaganja šolskih prostorov mogli v Brežicah urediti samo eno osmesečletno šolo, katero obiskuje 1017 otrok, kar bi bilo vsekakor zadostno število za dve takšni soli. Njih razredi osmesečletne šole imajo prostore v bivši brežiški osnovni šoli, kjer je 12 slovenskih in trije hrvaških odjelkov. Uredili so teden s poukom vajenčnih trgovskih strok iz novomeškega okraja.

Popolno osmesečletne osnovne šole v brežiški občini imajo še v A: ičah, Globokem, Cerkljaku in Dobovi, pete razrede, kjer učijo po novem učenem načrtu in jih bodo v prihodnjih letih izpolnili v popolne osmesečletne osnovne šole, pa se letos vpijajo na solah v Piščeh, na Biziškem in v Veliki Dolini.

osmih oddelkih, od katerih imata le dva popoldanski pouk.

V lepo obnovljeni stavbi, ki ima edina v Brežicah sodobne učne prostore, so začeli pretekli teden s poukom vajenčnih trgovskih strok iz novomeškega okraja.

Popolno osmesečletne osnovne šole v brežiški občini imajo še v A: ičah, Globokem, Cerkljaku in Dobovi, pete razrede, kjer učijo po novem učenem načrtu in jih bodo v prihodnjih letih izpolnili v popolne osmesečletne osnovne šole, pa se letos vpijajo na solah v Piščeh, na Biziškem in v Veliki Dolini.

Nastop službe lasko takoj ali po dogovoru. Peter Jakelić, Šolska brigada: Novomeški motiv

Razpis

Okraina obrtna zbornica v Novem mestu razpisuje za svoj v Novem mestu naslednja uslužbenaka mesta s takojšnjim nastopom:

1. mesto TAJNIKA — pogoj: faktulteta s 5 let praks ali višja izobražba z 10 let praks ali popolna sred. šola s 15 let praks v pravnih ali gospodarskih organih;

2. mesto ANALITIKA, fin. ref. Pogoj: fakulteta s 3 leti praks ali višja izobražba z 10 let praks ali popolna sred. šola s 15 let praks v pravnih ali gospodarskih organih;

3. mesto STATISTIKA — pogoj: popolna sred. šola in 5 let praks ali nepopolna sred. šola s 7 let praks;

4. mesto REFERENTA ZA STROKOVNO SOLSTVO IN KADRE — pogoj: isti kot za statistika;

5. mesto RACUNOVODJE — z istimi pogoji, kot prejšnja dva;

6. mesto ADMINISTRATORJA z istimi pogoji, kot prejšnji trije.

Nastop službe lasko takoj ali po dogovoru. Peter Jakelić, Šolska brigada: Novomeški motiv

Prlošje z vsemi potrebnimi. Ištisnami je treba poslati, ali osebno izročiti na tajanstvu Okrajne obrtnice v Novem mestu.

Šolstvo v Straži in Toplicah

Kakor po vsem novomeškem okraju, se je tudi v občini Straža-Toplice pričelo šolsko leto 5. septembra. Pred pričetkom šolskega leta je bila v Dol. Toplicah konferenca šolskih upraviteljev, na kateri so se pravljili pogovori o novosti in spremembah, kaj jih prima nova uredivitev o reformiranju obveznega osmesečletnega šolstva.

Dol. Toplicah je zelo obsežen. Učenci iz nekaterih vasi imajo po 5 do 8 km daleč v šolo, kar bo zlasti v zimskem času nezgodno. Tako nastane resno vprašanje ponovne ustanovitve internata, ali pa, ker so šole večinoma ob cesti, uvedba prometnih sredstev za prevoz učencev ce do šole in domov.

Vprašanje novega šolskega poslopja je za Dol. Toplice zelo pereče. Sedanje šolsko poslopje, ki je širok 10 m, je danes preseglo vse svoje potrebe, zlasti za sodobni pouk. Razen učilnic manjkajo še drugi potrebeni kabineti in telovadnica. Da more pouk kolikor toliko redno potekati, sta dva razreda nastanjena izven šole, da ima 12 oddelkov, kolikor jih je na soli z enkratno izmeno pouka. So pa posamezni razredki le še prenapojeni za uspešen pouk.

Za več kot leto dni se razpravlja glede vprašanja nove šole o tem, da budi sedanj Invajški dom, ki je za bolje invajško le nekaj preveč oddaljen od kopališča, uporablja za šolo, z malimi preizidavami oziroma prizidavami, bi bil povsem primenjen za daljšo dobo let. Seveda pa bi bilo treba zgraditi ustrezno število sob za kopališke goste.

D. G.

O »Zvezzi gluhih« v okraju

Dva človeka stojita na ulici, izvihajo mahata z rokami, izraz na licu se jima hitro spremeni, s prsti se dajeta neka znamenja. Pred vojno to ni bil redki pojav, danes pa tega ni več toliko opaziti. Tako se pogovarjajo med seboj gluhami, ljudje. V našem okraju jih je vseh 193. Od tega je največ gluhamih (81), naglušnih je 60 in gluhih 62. Živijo svoje življenje, prikrajšani so z marsikaj, kar je drugim pristopno. Večinoma so neporočeni, največ jih živi pri starših, nekaj jih ima tudi stanovanja. Ce slovki ne sliši in razen tega še govoriti ne more, se težko nauči pisati. Crka mu nič ne predstavlja. Ena tretjina članov Zvezre gluhih je v našem okraju neplamenih. Poškoda je največkrat posledica nepravilne poroda, bolezni in v nekaj primerih tudi posledica vojne. Največ se udejstvujejo v slobodnih poklicih. Le 17 jih je prejšnja leta v našem okraju poslovali, zato je ostanek, pa morajo poslati raglje še naprej...

Zenske poslušajo, nekaj jih odide in grdo pogledajo po silno klepujujo, ki s svojim umazanim jezikom ne neha spletati, tudi poštenih državljank in zlasti v posledih tistih, tisti, ki ostanejo, pa morajo poslati raglje še naprej...

Novice z Zdol

V okviru tekmovanja društva Svobod za letošnji občinski praznik Videm-Krško je tekmovalo tudi KUD Zdole, Uprizorilo je miladiško igro »Srebrena lilija«. Mnogo je bilo truda z mladi

DOLENSKO KMETIJSTVO

Pogovor v Jurki vasi

Kmetje pospravljajo jedenske pridelke. Na njih je živo, konj vlečejo težko naložene vozove s krompirjem in koruzo. Žitarice so že omlačene, bogato zrno spravljeno v kaše. Sodno dreve je sešlo pod obilnim plodom. Po kleteh klokočajo kotli, žganje v tankem curku teče v posode. Vsi ga z zadovoljstvom pokusajo in ugotavljajo: Uh, kako žge!... Sadni mlini mlejajo jabolka in hruske za jabolčnik in tpekovec. Vinogradniki hodijo z veseljem ogledovat polno trte, pokusajo grozdje in govorijo: »Se malo sonca naj bo, da bo še slajše!« Vsi so si edini, da je letoski vreme bilo vse leto izredno naklonjeno kmetijstvu in da je pridelek zato temu primerno res izreden. Ni bilo ne neurin in ne toče.

Res je, viharjev letos ni blizu. Vreme je bilo vseskozi mirno, vendar o pravem času je zemlja namolil dež. Zato pa je dolenski kmet preživil letos bolj kot kdajkoli prej vihar v samem sebi. Boj med starim in novim je bil to. Mnogo je že kmetov, ki je v njih v tem boju zmagal nova napredna miselnost, precej pa je še takih, ki so ostali gluhi.

PRIZNANJE MLADIM

Jožeta Dularja ni bilo dober, šel je obračati otavo. Medtem, ko sem čakal nanj, je prišel iz hiše starejši moždeček. Sedel je na stol, kadil, pomežoval v sonce in pribel obirati suho listje in seme okrasne rože, ki so vije po vrandi. Trl ga med rokami, odprihanil luščine in ga ogledoval.

»Oče, kaj znaš tudi rože obirati?«

»Kaj pa je to? Kmet mora znati vse!«

»Se zadovoljni z letino, kaj?«

Ja, letos je pa res vse dobro. Poglejte samo sadje, koliko ga je. Pa Italijanke, koruze in krompirja, vsega je dovolj, skoraj preveč. Ja, mladi znajo bolj kot smo znali mi starji! Kaj vsega se ne spomnimo!«

»Poglejte no, sem se začudil «od starih majstater prična, da mladi boljše delajo. Vi ste redka izjema!«

»Kaj ne bi primjal: če je boljše, je boljše. Tu naj kaj mislite. Tisti, ki še niso priznali, bodo pa še mornati.«

Povedal mi je, da je po poklicu kolar in da je star že 76 let, čeprav bi mu jih prisodil na več 60. Živi v sosednjem vasi in Joža Kramarič mu je imel že tudi piše. S ponosom je povedal, da seje ita-

Kmetijske novice

Kmetijstvo v Straži je dobro začelo z vsem, kar kmetje potrebujejo in zato dobro uspeva. Odigr se je v primeri z lanskim močno povečalo. Letos so odprali več kot 3 vagonje krompirja, načrti ranega ter mnogo strojčega žitola. Prvič so odprali v vrednosti 2 milijona in pol, telec za skoro 300.000, odnosno gozdova pa za okrog 800.000 dinarjev.

Mladi zadružniki pri KZ Straži niso posebno delavni. Zato so pa veliko bolj pridne zadružnike. Uredile so si topo gred, v kateri vzajačajo sadike paprike, paradajz in zelja. Letos spomladi so že dale na tri prvi pridelki, in tako so v Straži prvič lahko kupili sadike teh vrst.

Osnovno čredniškega mežadružnega pašnškega pridelovalnika kmetijski zadružni Straža in Dol, Toplice. Na področju Podstenc-Pogoreve je ostalo po odprtosti Kotefevjev približno 60 ha površin zapuščenih Kmetijsko-gospodarsko posestvo Novo mesto je namernovalo te parcele arondirati zase, pa je kasneje namero opustilo. Zdaj bosta obe zadružni te travniki površino gnojili, da bi ga travna ruša utrdila in izboljšala travna mešanica. Zlivoreja bo s tem pridobila več pašnike.

Kmetijska zadružna Straža bo stipendirala letos enega goleča na hmeljarski soli v Zalcu, enega pa na strojno-traktorski soli. Ker zadnji ni imel osmeliške, ki je za vpis v to šolo pogoj, bo prej

iljanko, hibridno koruzo in merkur krompir. Medtem je prišel Jože Dular.

Kadar se ima človek o čem pogovarjati, mu pogovor ne dela težav, zato je tudi najin takoj stekel.

SORTNA SEMENA — VECJI USPEHI

»Začeli smo s semensko službo, menda prvi v okraju. Sami od sebe, že pred leti. Najprej s pšenico Italijanko. V začetku smo sejali virgilko. Je sicer polegla, kajub temu je pri bil pridelek mnogo večji kot pri starih vrstah. Nato smo lani sejali Italijanko salto. Ta ni polegla in je dala zelo lep pridelek; nam, ki smo pa zaznali, povprečno 25 centov na hektar. Letos bomo poskusili tudi s soto san pastore. Poseljali je bomo nekaj čez dva hektarja, nas šest v Jurki vasi: Počervina, Kramarič in Ferdo Jakše 2 ha tudi v strnjem nasadu, Ivan Počrvina in Jaz pripravili v pogodbenem sodelovanju 2 ha v strnjem nasadu, Ivan Počrvina, Jože Kramarič in Ferdo Jakše 2 ha tudi v strnjem nasadu, zadružna pa namerava kupiti tu pri nas zemljišče za več kot 2 hektarski nasad. Tudi v Jurki vasi smo šedil menda 3 ha. Mi nameravamo že letos vse pravljati, tako da bomo spomladan marca že sadili. Trije iz Jurke vasi in trije iz Vavte vasi smo šli letos pogledati v Zalec, ker smo se o hmelju že lani pogovarjali. To je najbolj donosna kultura. Porabi mnogo manj gnoja, kot smo mi vajeni gnojiti krompirju in koruzi. Mislimo že tudi na sušilino. Prihodnje leto bomo še lahko brez nje, potem pa ne več. Upamo, da nam bo od Novega mesta do Straže sfasoma uspelo urediti novo »Savinjsko dolino«. Hmelj so pri nas gojili že pred vojno do 1932. leta. V Jurki vasi pri Ravbarju in v Svetinjeh. Pa jih je kriza 1932. leta takoj v

si bomo omogočili strojno obdelavo, bomo pridelci tudi z višjo obliko.«

NOVA SAVINJSKA DOLINA?

»Kako pa s hmeljem,« me je zanimalo,

»S hmeljem? Preiskava zemlje je pokazala, da imamo najboljšo zemljo na Dolenskem. V Jurki vasi in v

Vavti vasi ga bomo posadili spomlad skoraj 25 centov na hektar. Letos bomo tudi s soto san pastore. Poseljali je bomo nekaj čez dva hektarja, nas šest v Jurki vasi: Počrvina, Kramarič in Ferdo Jakše 2 ha tudi v strnjem nasadu, Ivan Počrvina, Jože Kramarič in Ferdo Jakše 2 ha tudi v strnjem nasadu, zadružna pa namerava kupiti tu pri nas zemljišče za več kot 2 hektarski nasad. Tudi v Jurki vasi smo šedil menda 3 ha. Mi nameravamo že letos vse pravljati, tako da bomo spomladan marca že sadili. Trije iz Jurke vasi in trije iz Vavte vasi smo šli letos pogledati v Zalec, ker smo se o hmelju že lani pogovarjali. To je najbolj donosna kultura. Porabi mnogo manj gnoja, kot smo mi vajeni gnojiti krompirju in koruzi. Mislimo že tudi na sušilino. Prihodnje leto bomo še lahko brez nje, potem pa ne več. Upamo, da nam bo od Novega mesta do Straže sfasoma uspelo urediti novo »Savinjsko dolino«. Hmelj so pri nas gojili že pred vojno do 1932. leta. V Jurki vasi pri Ravbarju in v Svetinjeh. Pa jih je kriza 1932. leta takoj v

»Spretnostne vožnje so terjale od udeležencev I. zveznega tekmovanja traktoristov vso zbranost in znanje.«

Spretnostne vožnje so terjale od udeležencev I. zveznega tekmovanja traktoristov vso zbranost in znanje.

Počrvina. »Vemo, da je treba pridelati več. Ljudje so na prednji, marsikaj bi včasih radi...« Prekinil ga je Dušan Dular, ki je slučajno prišel mimo. Tako sem imel kar tri nepredne Jurkovce skupaj.

»... Občine je treba mobilizirati, da sprejemajo svoje perspektivne plane in da na osnovi obveznosti, ki iz teh planov izhajajo, vskladijo svoje perspektivne plane kmetijske zadružne. Ob tem pa naj občine tudi predpišijo ukrepe, če je potrebno, ki bodo obvezovali zadružne, da drugače postavijo svoj prizvodni plan, v kolikor se same ne znajo vključiti v tako vskladije občinske proizvodne plane. Tudi zadružna zveza bi moral ukrepati proti zadružam, ki ne delujejo v skladu s sprejetimi obveznostmi in predpisimi.«

Tovarš predsednik je poudaril, da zahteva izvajanje našega perspektivnega plana velike napore in mobilizacijo vseh naših delovnih sil v eni smeri in seveda mora to privesti do določenih težav v zadruži. Res je, da se izvajajo naši politiki postavljam takih ukrepov v raznih industrijskih podjetjih kot pa v kmetijstvu. Toda, če se v industriji nismo odrekli zastavljenih akcij, zakaj bi se jih odrekli v zadružni prizvodnji. Ko govorimo o emocijih pojavih, je treba vedeti, da pri tem ne gre za reakcijo ali politični odpor, pač pa gre za borbo z zaostalostjo in konzervativnostjo...«

Tovarš predsednik je poudaril, da zahteva izvajanje našega perspektivnega plana velike napore in mobilizacijo vseh naših delovnih sil v eni smeri in seveda mora to privesti do določenih težav v zadruži. Res je, da se izvajajo naši politiki postavljam takih ukrepov v raznih industrijskih podjetjih kot pa v kmetijstvu. Toda, če se v industriji nismo odrekli zastavljenih akcij, zakaj bi se jih odrekli v zadružni prizvodnji. Ko govorimo o emocijih pojavih, je treba vedeti, da pri tem ne gre za reakcijo ali politični odpor, pač pa gre za borbo z zaostalostjo in konzervativnostjo...«

BORIS KRAIGHER
(Na seji upravnega odbora Zadržne zveze Slovenije.)

začetku stisnila, ker niso bili organizirani.

Sadja je letos dovolj, težko je dobiti kupca za industrijsko sadje. Opažamo, da je pri odkupu sadja preveč posrednikov, kar ga spodbuja, da bo do konca leta moral plačati. Čas bi že bil, da bi to uredili. Tarnamo pa ne!

Umetno osenjevanje v Straži v redu poteka že od leta 1956. Je bilo predo 30 %, danes pa je bilo preko 50 %. Vrednost občine je letos 1000 dinarjev.

Kmetijske zadruge našega kraja že dalj časa pripravljajo jesenske setev žita, v kateri naj na 1500 ha dosežemo pridelek 6000 kg-ha in več, najmanj na 4000 kg-ha, hkrati z uveljavljitvijo raznih načinov sodelovanja med zadružno in kmetovsko. To je veliko organizacijsko in strokovno delo. Po strokovni plati je potrebno rešiti vse, kar je v zvezi s sodobnejšim in najboljšim načinom obdelave, gnojenja in setve. Zato pred sevijo preglejamo se enkrat najvažnejše činitelje jesenske seteve, da bomo začetene pridelke tudi dosegli.

Ako hočemo dosegči visoke pridelke, je izredno važen pravilen izbor sorte. — V našem okraju imamo za sedaj rajonirane na nad 90 odstotkov površin visokorobne sorte Italijanskega izvora, predvsem Salto, San Pastore, Virgilio in Prodotore. To so kulturne sorte, ki se v mnogem razlikujejo od domaćih in udomačenih sort. Njihove lastnosti so predvsem raznolikost in s tem odpornost proti raji, krajša in bolj čvrsta slama in zaradi tega odpornost na polego, velika sposobnost sprejemanja hranil in zato tudi visoka rodnost. To so same glavne lastnosti teh visokorobnih sort, katerih pa do-

bro rodna, je skromnejša prehrani, ob močem gnojenju lahko delno poleže, v neugodnih letih pa jo napade tudi rja. Njeno mesto v našem okraju je predvsem v nekoliko višjih legah s primerno zračnostjo.

PRODUTORE je bila golicna, najnižje in zelo čvrste slame, izredne rodnosti, odpora proti zimi, nekoliko manj proti raji, kateri pa v našem podnebju zaradi svoje raznolikosti pobegne. Njena velika odlika je prilagodljivost klimi in terenu. Setev te sorte je priporočljiva v območju cestotnega našega okraja, razen na zemljiščih, ki niso primerne za gojtitev pšenice.

SALTO je sorta, ki jo že dalj časa sejemo pri nas, je ravno tako gojtica srednje visoke slame, dobro odpora proti zimi, visoko rodna, izredno odpora proti raji in primerno rana. Je sorta, ki zahteva boljša zemljišča, predvsem za gospodarsko setev. V našem okraju ji bomo dodelili globlja zemljišča nizjin, to je naših dolin.

VIRGILIA je visja gojtica, zelo odpora proti mrazu, do-

Zadružniki smo z vsemi novimi stvarmi, ki smo jih preizkusili. Letos nam koruza ni uspela, sorte ni bila prava. Zaradi tega ne bomo obupali. Od virgilke smo imeli lani krasen pridelek, ker je pravčasno odevetela. Pri krompirju povprečno 25 centov na hektar. Res je, da delamo, tudi zasluzili bi včasih radi, malo več, gre pa vendar, čeprav težko.«

Posebilo sem se. Kmetje še zaskrbljeno pogledujejo v nebo in premislijo, kakšno bo prihodnje leto vreme in kakšna letina. To dvoje jih vedno skrbi. Kljub temu nastaja nekaj novega. Noč naših obdelave zemlje in nove sorte se meni se uveljavljajo. Ni več daleč čas, ko bodo tudi dolenski kmeti mnogo manj odvisni od vremena, tako kot je to danes v bolj razvitih deželah. Ne bo se več dan za dnem samo zaskrbljeno oziral v neboter kles v molil hkrati. Tudi njegove roke ne bodo več tako zgarane. Z manjšim trudom bo z novim načinom obdelave pridelal mnogo več, kot pridelava danes.

M. J.

Zadruga, organizator kmetijske proizvodnje

... V izvajaju naše politike preobrazbe vasi se torej postavlja resno vprašanje: ali hočemo zadržnike učiti modernega kmetovanja na osnovi modernih družbenih sredstev in jim pomagati, da postanejo visoko produktivni kvalificirani delavci v družbeni proizvodnji pod vodstvom zadružne, ki jim edina lahko omogoči tudi višjo življensko raven, ali učiti vsakega kmeta »umno gospodariti in ga usposabljati kot proizvajalcu — lastnika razdrobljenih parcel in primitive orodij, ki ne more dati visoke prizvodnje in s tem tudi seveda ne ustreznih dohodkov. Naloga naših strokovnih ljudi v zadružah torej ni vzgajanje malega kmeta, da bi le-ta znal kot lastnik samostojno uporabljati moderna sredstva, ker jih iz objektivnih razlogov ne more, ampak je njih naloga, da jih vzgaja v kvalificirane delavce, sposobne proizvajati v moderni socialistični kmetijski proizvodnji. Zadruga pa je tista, ki naj to proizvodnjo vodi kot jo vodi v tovarni direkcija s svojim političnim in upravnim aparatom, ki pa vsakega delavca ne vzgaja v inženirja, temveč v delavca, ki je usposobljen na svojem mestu. Usmeriti se moramo tako, da bomo v tem smislu vodili zavestno akcijo in bitko, ki jo moramo izbojevati v samih zadružnih organizacijah, pri čemer pa moramo dosledno izkoristi vse možnosti, ki nam jih dajejo zakonski predpisi.«

BORIS KRAIGHER

(Na seji upravnega odbora Zadržne zveze Slovenije 15. septembra 1958)

Adlešički zadružniki v letosnjem prvem polletju

Predzadnjo nedeljo so se zbrali kmetje-zadružniki iz občine Adlešičev ter pregledali obratna dela v letosnjem prvem polletju. Skupščine so se udeležili tudi republiški poslanec Tone Pirc, sekretar občinskega komiteja ZK Crnomelj Milan Ravbar in predstavnik Kmetijske poslovne zveze Rado Dvoržak.

V razpravi so zadružniki povedali, da je dosegla zadružna v tekočem letu prav lep uspeh, kar potrjuje tudi dobrek vrednosti vrednosti okoli 1.300.000 dinarjev. Kmetijska zadružna Adlešičev zato zelo zadružljivo deluje zelo napredno teren, saj je enovito obdeloval površin močno porušen teren, zaradi kraskega terena. Kmetijsko pasnvenje območju pa je izkazalo, da so tankašnji kmetje dojemljivi sodelovanje v pogodbeni prizvodnji: za jesensko setev pšenice je bilo po planu pogodbeno vezanih 21 hektarov zemljišč, po sejanjih pa je bilo 23 hektarov.

iz poročila je bilo razvidno, da je dosegla zadružna v tekočem letu prav lep uspeh, kar potrjuje tudi dobrek vrednosti vrednosti okoli 1.300.000 dinarjev. Kmetijska zadružna Adlešičev zato zelo zadružljivo deluje zelo napredno teren, saj je enovito obdeloval površin močno porušen teren, zaradi kraskega terena. Kmetijsko pasnvenje območju pa je izkazalo, da so tankašnji kmetje dojemljivi sodelovanje v pogodbeni prizvodnji: za jes

Drobiž iz novomeške občine

V Ljubljani po 18. v Novem mestu po 22 dn — so jajčka na trgu, Trgovina s kmetijskimi predelki bi lahko poselila vmes!

Lokal je odpovedal privatni lastnik šivilskih delavnic na Glavnem trgu. Novomeščanke bi jo težko pogrešale. Najeti ga želi neko večje obrtno podjetje, ki verjetno ponuja večjo najemino. Naj pripomimo, da po sklepku sveta za blagovni promet ODLNO Novo mesto, sme biti v teh prostorih obrtna delavnica le, dokler so v njih šivilje. Tako pa njihovi izselitvi bo lokal namenjen s primerno preureditvijo trgovini.

Zaradi povečanega pritiska so nato popokale cevi in Novo mesto je bilo v prvih polovicih septembra nekaj dni brez vode.

Smarješke toplice namenljajo urediti in obnoviti. Po načrtih bi dokončno ureditev vsej 40 milijonov dinarjev. Dosedali bodo velike restavracijske prostore, sodobno kuhinjo z vsemi pomožnimi prostori ter povečali število hotelskih sob.

Iz odprtne cevi na vogalu slatinarne na Glavnem trgu že ne-

kaj let teče voda in dela mlako na presledku pločnika. Ob devetih dneh in ponoči je mlakuža prav nepristojna stvar. Do mostu bo letos tudi pločnik urejen, ob vsej dolžini pločnika pa bodo letos že postavili tudi železne ograje.

Zadostovalo bi dobre tri metre cevi in mlakuža bi za vedno izginila. Čudno, da se nihče ne spomini in ne odpravi nepristojne mlakuže. Prav gotovo tudi iz higieničnih razlogov odtekanje odpadne vode že cesto sredi mesta ni priporočljivo.

Ze nekaj dni nadaljujejo z deli za ureditev Partizanske ceste, Trdjo, da jih bodo letos uredili

do mostu čez potok Težka voda. Sedaj postavljajo robnike in betonirajo pločnik na desni strani proti bolnišnici. Do mostu bo letos tudi pločnik urejen, ob vsej dolžini pločnika pa bodo letos že postavili tudi železne ograje.

Ta cesta je res več kot nujno potrebna ureditev. Glavna ovira za hitrejše delo na cesti je most čez potok. Za nov most je treba precej denarja, tega pa manjka. Dolgo pa s tem mostom vendar ne more močno odlašati, ker je na obeh straneh v skrajno slabem stanju.

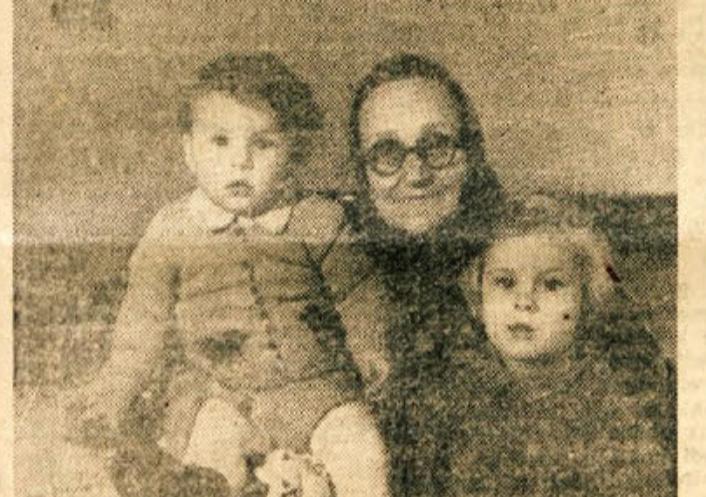
Iz Suhe krajine pišejo

Ze pred letom dni je občinski odbor LT v Žužemberku razpravljalo o organiziranju tečaja za šofirje-amaterje. Zaradi tečav z vzvrat pa do uresničitve sklepa ni prišlo. To dni bo Ljudska tehnika v Žužemberku nabavila motorno kolo in bodo lahko prideli s praktičnimi vožnjami. Upamo, da bomo ob koncu leta dobili s pomočjo okrajnega odbora LT avtomobil, ki nam je že dolgo obljubljen. Razen tega tečaja bosta delovala tudi fotoamaterski in radioamatenski krožek.

Dela na vodovodu Otočec in Smajletja so tik pred zaključkom. Tudi na zbiralkinji v Stopečah delajo s »polno paro«, da bi ga lahko še letos uporabili. Notranjosti že ločijo; pravljajo, da se bi ga pravocasno pokrili in že pripravljajo komandne plošče. Cevovod je spejan po hribu, kjer je pred kratkim nastal premik zemlje.

Preprogram na tržnico!

Prodajalec raznih doma izdelkov prepreg in tečajki prihaja iz Bosne in celo iz Makedonije prodajajo svoje izdelke. Hodojo od hiš do hiš, ponujajo in so posego zelo nadležni in celo vsljivji. Cesto so to izvidnence raznih vložilcev, ki si ogledajo stanovanja, da nato laže vložimo. Prebivalci naj zahtevajo od njih dovoljenje občine za prodajo in jih v nasprotnem primeru prijavijo najbližji postaj. L.M. Občinski odbori na naj jih dovolijo je prodajo na tržnici in semanti dni in se to le na občajnemu izrednem prostoru ali sejščini. Izjemna so Ribnica, ki se sam pojavlja s svetim grobom, za katere pa vsi vemo, da niso še nikdar nikomur niti ukradli.

Za gradnjo nove šole v Selih pri Hinjah je krenila z mrtve točke. S tem bo problem šolskega leta področju rešen, kajti sedanj Šolski prostori niso primerni za pouk. V majhnom prostoru se zadružuje dopoldne in pogolj 70 učencev. Dve učni moči imata le majhno sobico. Kazalo je, da letos sploh ne bo mogče dobiti učiteljev, ki bi hoteli službovati tu; s pomočjo okrajnega Tajništva za šolstvo pa se nam je to posredilo.

Za gradnjo nove šole so se zavezali tudi prebivalci Šolskega območja, ki so se obvezali z učnarskim delom prispevati k gradnji. Za novo šolo so že pravljeni načrti, tudi lokacija je

zadanes načrti, tudi lokacija je

